

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
dvorišču, I. nadstropje.

Rekopisi se ne vračajo.

Čet izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri popoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 6.50
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za **vse druge de-**
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inserte)** se
plačuje od čveterostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 30.

Telefonska številka 65.

Celje, v torek, dne 8. februarja 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

Nekaj misli o neoslavizmu.

(Po belgrajskem „Slovenskem Jugu“.)

III.

Bilo bi gotovo nesmiselno in pretirano, ako bi hoteli obsojati neoslavizem takoj po prvih dveh njegovih manifestacijah — in to tem bolj, ker se snidejo letos njegovi najodličnejši nositelji in branitelji v Sofiji, kjer bode gotovo že po naravi več prilike in vsodbude za jugoslovanska vprašanja. Ako je krenil neoslavizem spočetka na stransko pot, se more še vrniti na pravo. Njegova osnovna ideja po vzajemnosti slovanskih narodov s pomočjo kulturnih in gospodarskih vezi je zdrava, stvarna in vkljub začetnim potežkočam lahko izvedljiva. Treba je le začeti z intenzivnim delom in treba je nadalje odreči rusko-poljskem vprašanju kot krajevnemu in spornemu, splošnoсловanski značaj ter ga odvesti na pravo mero. Treba je končno ozdraviti, pravi „Slov. jug“, avstrijske Slovence misli, da je mogoče ustvariti samo v okrilju habsburške države mogočen slovanski blok. Vendar pa si moramo ustvariti iz našega premišljevanja o neoslavizmu nek splošen zaključek. In ta bi bil, da navaja neoslavizem nas Jugoslovane na osredotočenje naših narodnih sil. Svojo vzajemnost pa moramo izvesti samo s svojimi lastnimi napor in močmi, ne zanašajoč se na druge in ne čakajoč kakoršnekoli pomoči. Pravce nam je že podan, zgradba že začeta. Lahko rečemo, da smo že izšli iz perijoda želj in sanj k perijodi dela in praktičnih uspehov. S poštenostjo in vzvišenostjo naših ciljev smo še nedavno tega premagali mogočne zunanje sovražnike; jugoslovanska vzajemnost je slavila lani svojo prvo sijajno moralno zmago. In srce se nam širi veselega vzradoščenja, ko vidimo navdušene apostole jugoslovanske vzajemnosti, kulturne in gospodarske, vstajati na Slovenskem, boriti se že politično na Hrvaškem in dosegati praktičen sporazum v Macedoniji! In vse to z lastno silo, z lastnimi močmi. Nadaljujmo na tem potu. — Ako bodo severni naši bratje videli naš trud in naše uspehe, bo služilo to edino le v dobro — neoslavizmu.

Wastianov predlog in obstrukcija.

Splošno se sodi, da je glavni vzrok obstrukcije Slovencev v Gradcu predlog poslanca Wastiana, da bi v deželni šolski svet poslalo mesto Gradec še 2 nemška zastopnika in mesto Maribor še enga za-

stopnika. S tem bi bilo šolstvo nemškim nacionalcem popolnoma izročeno. Še pred kratkim se je zdelo, da se bode ta predlog z veliko večino sprejel. Toda ne zaradi obstrukcije Slovencev, ampak iz stvarnih razlogov so se začeli uveljavljati zoper Wastianov predlog v obliki, katero mu je dal rektor Kratter, pomisleki s strani socijalnih demokratov, nemških klerikalcev in veleposestnikov. Socijalni demokrati so naravnost razjarjeni zaradi določb o krajnih šolskih ogledih ter imenujejo ta predlog mnogo bolj reakcionaren nego je stvar dosedaj. Nemškim klerikalcem ne diši, da bi se moč liberalcev meščanov še povečala na polju šolstva ter so nasprotni načrtu. Odločitev je pri veleposestvu. Če ti glasujejo za predlog, je sprejet, če glasujejo proti predlogu, je pokopan. V zadnjem hipu je opaziti med veleposestniki dve struji in sicer je vitez Zahony odločno za Wastianov predlog, en del veleposestva je pa za to, da se Wastianov predlog umakne. Veleposestniki bodo torej odločili in je od njih v veliki meri odvisno, ali se najde izhod iz zamotanega položaja, ali se dež. zbor odgodi in se delo celega zasedanja — uničeno. Verjetneje je, da se veleposestvo odloči za Wastiana nego nasprotno.

Politična kronika.

Preosnova ministerstva. Koresp. »Centrum« poroča sledeče: V ponedeljek (t. j. včeraj) se prično na Dunaju dogovori glede delavnega programa v državnem zboru. Obenem bo postalo akutno tudi vprašanje glede preosnove ministerstva. Prekoslej sodi en del Čehov, Jugoslovani, krščanski socijanci in tudi nekaj nemških naprednjakov, da ni misliti na normalno delo v dež. zboru, ako ne bode trdne delazmožne večine in pa parlamentarne vlade. Kar se tiče Slovanke, je ta sklenila svoj čas, da naj bode novo ministerstvo kot prehodno uradniško, vendar pa se utegne ta sklep revidirati, ker je nastal vsled spremembe poslovnika drugačen položaj. Sadovi ponesrečene češke politike zadnjih let se sedaj vedno bolj vidijo. Obstruirati češka delegacija sedaj več ne more, z opozicijo pa ničesar ne opravi. Dosedanja pozitivna politika mladočehov se je končala s porazom, kajti češke ministre se je izrinilo iz kabineta, sistem z nemškonacionalnimi ministri je pa ostal; grozi nam vrh tega nevarnost, da se glede vlade ne bo ničesar spremenilo, ako ostane na klopih češke delegacije vse po starem. Isto pesimistično naziranje ko ta staročeško-fevdalna Ko-

resp. zastopajo — seveda iz drugih vzrokov — tudi narodni socijanci doma. — V nedeljo se je vršilo v Pragi več shodov, na katerih so nar. socijanci izjavili, da je Kramareva pozitivna politika doživela popolni fijasko: drž. zbor dela — v češkem deželnem zboru pa obstruirajo Nemci naprej.

Češki deželni zbor ima še danes jedno sejo. Včeraj so se čitale samo interpelacije, predlogi itd.; teh je ostalo še za današnjo sejo dovolj. Vrše se še sicer pogajanja, vendar pa ni nobenega upanja več, da bi mogel deželni zbor delati. Nesporazumljenje v češkem deželnem zboru bo imelo dalekosežne posledice glede drž. zbora. Nemcem je zopet zrastel greben. Dunajska »Nemškonac. Koresp.« poroča sledeče: Nemško češki poslanci mislijo, da bode vsled odgođenja češkega dež. zbora odložena preosnova ministerstva, ker je vlada smatrala delazmožnost češkega dež. zbora za predpogoj rekonstrukcije. Za sedaj se bode vlada le omejila na pogajanja, ki se bodo tikala predvelikonočnega delovnega programa. Pri tem pa je mogoče, da bode vlada ministerstvo (s češkima ministroma) spopolnila.

Čehi in jugoslovanski minister. Ni tako dolgo tega, kar smo priobčili vest, da nameravajo Čehi zasesti tudi delovno ministerstvo, katero reklamirajo, kakor se pravi, slov. klerikalci za bivšega klerikalno - nemškutarskega dež. glavarja »Detelo. Nemški listi na eni strani hujskajo proti Čehom, češ, glejte jih, kar tri portfelje hočejo imeti (kakor da bi jih že ne bili imeli), na drugi strani pa pravijo Slovencem, glejte, radi bi vam odjedli tudi delavsko ministerstvo, dasi oznanjujejo po »N. F. Presse«, da Jugoslovani sploh nismo vredni zastopstva v kronskem svetu. Naše stališče mora ostati isto kakor smo ga zavzeli: mi moramo dobiti lastno jugoslovansko ministerstvo. Detela je pa tudi kot minister za javna dela pri nas nemogoč.

Drobne politične novice.

Odbor za posvetovanje o narodno-obrambnih zakonih, katerega so sestavili nemški nacionalci in kršč. soč., je imel v nedeljo popoldne v parlamentu svoje posvetovanje. Sklenilo se je, da naj izroče dež. odbori 4 čisto nemških pokrajin zboru devetorice v drž. zboru (izvrš. odbor vseh Nemcev) vse gradivo tikajoče se nenemških šol v teh pokrajinah. Zbor devetorice bode potem ukrepal nadalje. S tem je pravzaprav lex Kolisko pokopana.

LISTEK.

Vojaško leto Pavla Poljanca.

Po pripovedovanjih in pismih prostovoljca Pavla Poljanca priobčila Ljudmila Novakova.

(Dalje.)

V tistih dneh sem imel slučajno trikrat na teden dnevno službo, ker je naredniku, ki razdeljuje službo in šarže primanjkovalo ljudi. Bil sem nekoliko nevoljen, zlasti ker sem zgubival s tem nedelje in praznike, toda moral sem molčati. Morda sem si bil res nekoliko kriv tudi sam, kajti narednik ni bil moj prijatelj, zlasti zaradi tega ne, ker se mu nisem hotel laskati, prinašati mu darov in se z njim zabavati.

Korporalova dnevna služba traja do ene po polnoči, potem sme štiri ure počivati. Ob pol dvanajstih vstopi v našo barako poročnik, menda nadzorovat mojo službo. Pisal sem neko pismo — kaj si naj drugega počnem, ko je po vsej baraki popolnoma tiho. Ko se prikaže poročnik, skočim, porinem čako na glavo, salutiram in se javim službeno.

„Vi Poljanec? Vi imate službo? Kaj delate zdaj?“

„Pismo pišem, gospod poročnik.“

Nasmehne se, toda ne ozre se po naslovu.

„Pa saj ste imeli pred kratkim dnevno službo?“

„Tako je, gospod poročnik, pretekli četrtek in preteklo nedeljo.“

„Kako, da tako često?“

„Narednik Dabrowski deli in določa službe.“

„Čudno je to, jutri bom pogledal. Vi odslej ne boste več imeli dnevne službe. Tako ne sme biti. Zakaj pa se niste pri meni javili.“

„Ni se mi zdelo potrebno, gospod poročnik.“

„Zakaj ne? Če menite, da se vam godi kedaj krivica, le pridite k meni.“

Res sem bil od tega časa oproščen dnevne službe.

Četrty teden sem že pri stotnji, našemu stotniku Batniku pa se še ni zdelo vredno, da bi pregledal moje listine. Mislim, da sem Poljak ali Rusin.

Na mizi sta obležali dve moji knjigi, zbrane povesti Gawalewiczeve. Slučajno je prišel stotnik v barako in zagledal knjigi. Čudno, v stotnji še menda ni nikdar našel pripovedne knjige na mizi, saj jih ne čita v vojašnici skoro nihče. Povedali so mu na vprašanje, da sta knjigi Poljančevi. Ko je zaslišal moje ime, je baje nagubal obraz ter rekel resno.

„Povejte prostovoljcu Poljanec, naj si vzame rajši nekaj nemškega ali pa službeni reglement, da se nauči nemški!“ — — —

Kaj sem si naj mislil, ko so mi povedali stotnikovo željo? Smehljal sem se in pospravil knjigi, v bodoče pa sem bil previdnejši, da ni zalotil stotnik ničesar na mizi. Njegovih dobrohotnih nasvetov glede nemščine seveda nisem hotel ubogati.

V takih razmerah je popolnoma razumljivo, če se odvrča človek od ljudi krog sebe in da

išče nekaj boljšega, lepšega, čistejšega.

Brat Iván mi je poslal v Krakov poročilo, da se je očetu zdravje precej shujšalo. Napeto pričakujem daljših poročil. Za nekaj dni me potolaži druga dopisnica, da je zopet nekoliko bolje. Ne morem si pojasniti, kaj me je nenadoma zgrabilo, da nisem mogel obstati več v Krakovu. Oglasim se k raportu in prosim dopusta, da se peljem k bolnemu očetu.

„Kam se peljete?“ me vpraša stotnik.

„V Ptuj na Štajersko.“

„Na Štajersko? Zakaj tja?“

„Tam sem doma.“

„V Ptuj ste doma?“

Stotnik se je zelo čudil. Takoj se je prepričal iz mojih listin, da govorim resnico, in dobil sem deset dni dopusta.

Peljal sem se naravnost, brez počitka. Dne 13. majnika ob desetih zvečer izstopim v Ptuj. Na postaji zagledam neko dekle, ki se mi zdi znana, toda ne morem si zmisлити, čigava je. Domačica pa je gotovo. Brez pomislekov stopim k njej, morda zvem, kako je pri nas doma. Pozdravim jo:

„Dober večer ti Bog daj!“

„Bog daj!“

Ni me spoznala kot vojaka v plašču.

„Pavel.“

„O! Ti si Pavel?“

Pozna me torej. Urno vprašam:

„Kako pa je doma? Ali so še oče živi?“

„O ne! Na veliko soboto smo jih že pokopali,

Vodstvo Frankove stranke na Hrvatskem je sklenilo 17. t. m. sklicati v Zagreb strankin zbor, ki bo zavzel stališče napram novi vladi. Obenem se bo govorilo o kandidatih pri novih saborskih volitvah. Rauchov reptil „Ustavnost“ je prenehal izhajati.

Delegacije se bodo sešle najbrž še le letošnjo jesen. Tako bomo imeli torej skoraj celo leto izvenpostavno stanje glede skupnih državnih izdatkov.

Francoski ministerski svet je sklenil 20 milj. frankov kredita za one, katere je povodenj oškodovala. Obenem je odobril novi načrt za zdatno pomnožitev francoske vojne mornarice.

V Bulgarski politik v Petrogradu. „Times“ poročajo iz Sofije, da se je podal belgrajski politik dr. Kalinkov v Petrograd, da se informira, kako mislijo tam o balkanskem vprašanju in o stališču jugoslov. držav napram avstrogrskim inspiracijam.

Krečanska konferenca. Iz Aten poročajo, da bo najbrž Italija izrabila izboljšanje položaja glede Krete in bode sklicala krečansko konferenco velesil, ki bo to vprašanje za vselej rešila.

Štajerske novice.

Zoper Ciril-Metodovo družbo hočejo začeti klerikalci, kakor pravi »Slovenec«, nov uničevalen boj. In sicer samo zaradi tega, ker širi ta družba po svojih podružnicah narodno misel in narodno vzgojo, klerikalci pa hočejo širiti »krščansko ljudsko misel«, katere, kakor znano, prenaša Nemci v ljublj. obč. svetu, trpi nemško uradništvo, podpira Aehrenthala pri njegovih naskokih na jugoslovansko vzajemnost, odobrava prodajanje slov. zemlje Nemcem itd. itd. Pa eno dobroto ima ta »kršč. ljudska misel«: kdor je njen pristaš, daruje za »obrambni sklad« alias za klerikalni volilni sklad, katerega izrablja duhovništvo in pa njegovi hlapci za boj proti — lastnim bratom. Zgoraj omenjeni vzrok je tudi edini povod, zakaj bi se naj mobilizirala vesoljna klerikalna armada proti Ciril-Metodovi družbi. Klerikalci rabijo denarja in zopet denarja, pa ne morda za narod, temveč za se — in s pomočjo puhlih fraz hočejo oropati slov. narod za njegovo edino obrambno organizacijo. V interesu naše narodne obrambe zato klerikalne perfidnosti glede CMD najodločneje zavračamo.

z Pogajanja na Dunaju. Kakor poroča „Sl. Narod“ iz Dunaja, je konferiral včeraj ministerski predsednik Bienerth tudi s predsednikom „Zveze južnih Slovanov“ dr. Plojem o parlamentarnem položaju.

Ali je učitelj uradna oseba? Najvišje sodišče je v soboto razpravljalo o ničnostni pritožbi posestn. Jos. Pliberška iz Dobrne. Učiteljica je njegovega sina, ker je bil poreden, zaprla. Pliberšek je na to prišel v šolo ter odpeljal vključ ugovoru učiteljice svojega sina iz šole. Na potu je srečal nadučitelja Ivana Voglarja, ki mu je dobrohotno nasvetoval, naj dečka pusti v šoli. Ker je Pliberšek jel zabavljati, je nadučitelj prijel dečka za roko in izjavil, da vzpričo očetove nasilnosti mora ostati v šoli, da

prestoji svojo kazen. Pliberšek je nato dečka s silo iztrgal nadučitelju iz rok ter ga odvedel domov. — Okrožno sodišče v Celju je Pliberška obsodilo radi hudodelstva javnega nasilstva, češ, da je nadučitelj uradna oseba in da se je obsojenec upiral uradnemu poslovanju. Proti tej razsodbi je Pliberšek vložil ničnostno pritožbo na najvišje sodišče, češ, da je učitelj uradna oseba samo v šolski sobi. Najvišje kot kasacijsko sodišče je Pliberškovo ničnostno pritožbo zavrnilo kot neutemeljeno ter izreklo, da je učitelj, oziroma nadučitelj uradna oseba ne samo v šolski sobi, marveč povsod, kjer nastopa proti učencem kot šolski vodja.

Iz Maribora. — Odbor »Slovenskega dramatičnega društva« je gotovo zatrepetal v strahu za obstoj svojega društva, ko se mu je javilo, da mu namerava napovedati neusmiljen boj g. — Vladimir Pušenjak. Da se neznana zamera vsaj nekoliko poravnava, smo skušali dognati, kaj je imenovanega vsemogočnega gospoda tako neizmerno žalilo. To baje, »ker« odbor prezira in nam ne pošilja vabil k predstavam. Tisti »nas« pomeni klerikalce ali kaj takega, kam se pač rahločutni gospod Pušenjak slučajno letos prišteva. — Razen g. P. morda ni človeka, ki bi se čutil preziranega pri dram. društvu. Osebnih vabil odbor sploh ne pošilja nikomur in jih tudi ne bo, dasiravno se mu grozi z bojkotom. Še nekaj drugega leži g. P. na srcu. »V prihodnje se mora pustiti nekaj odborniških mest v dramatičnem društvu pristašem naše stranke«, zahteva zelo odločno g. P. Če se to ne zgodi, bodo ustanovili klerikalci lastno dramatično društvo s sedežem v »Flössergasse«. Bog nam pomagaj! Tako lepo se razvija mariborsko slovensko gledališče, zdaj pa bo na povelje g. P. vsega konec! Razni glasovi svetujejo tako: »Dobro je, naj pomorejo tudi pristaši SLS. Naj se jim da prilika sodelovati. Nobenega vzroka ni, da bi se želji g. P. ne ugodilo. Toda kdorkoli hoče vstopiti v odbor dram. društva, mora znati tudi delati in se žrtvovati v prid dobre stvari, ne pa samo odpirati na široko in debelo usta in zadrževati druge. Ako se kje zahteva vztrajna delavnost in nekoliko zmožnosti, potem se zahteva gotovo najbolj pri vodstvu gledališča. G. P. pa bi moral vedeti tudi to, da društva ne morejo voditi nečlani, temveč da je povsod navada, da se volijo v odbor le člani dotičnega društva. Kdo pa je doslej že član dram. društva, ki bi ga rad imel g. P. v odboru? Kateri pristaš klerikalne stranke je sploh že član dram. društva? Pred vsem je menda vendar potrebno pristopiti in pokazati dobro voljo za delo. Politike prenapetih ljudi v dram. društvu ne pogrešamo prav nič, dobro vedo, da bi nemirni široko-ustnežji z lahkoto razbili in razgnali vse, kar smo si zgradili z velikim trudom. Mirnih in pridnih sodelavcev si želimo v dram. društvu, želimo si samo, da bi slovenska gled. umetnost v Mariboru napredovala in videli bi gotovo zelo radi, ako bi še nove moči brez ozira na polit. mišljenje pomnožile naše vrste. Ako bi g. P. na našo največjo žalost vendar hotel rajši izpolniti svojo grožnjo ter ustanoviti novo »Krščansko dram. društvo«, mu seveda ne moremo braniti. Žlahtno tekmovalstvo bo nas samo povzdignilo. Upamo pa, da bo bodoče »II. slovensko gledališče v Mariboru s sedežem v »Flössergasse« tudi javno in ne samo osebno povabljenim gostom pristopno kakor doslej. Saj veste Vi in vemo tudi mi, da se človek povsod lahko marsičesa nauči.

z Našla se je pri maškaradi v „Nar. domu“ zgubljena pahljača. Dobi se pri hišniku g. Plemenitašu v „Narodnem domu“.

z Seja izvrševalnega odbora Nar. stranke se vrši jutri zvečer ob 8. uri zvečer v rdeči sobi Nar. doma v Celju. Na vspeh so važne zadeve, zato prosimo polnoštevilne udeležbe.

z Pojedina slankov jutri zvečer ob 7. uri v „Narodnem domu“. Vsi Slovenci so vljudno vabljeni!

z Odbor „Slovenskega delavskega podpornega društva v Celju“ naznanja, da se imajo vsi računi od za društvo naročenih reči takoj po izročitvi blaga odboru izročiti, oziroma uposlati, ker se sicer ne bodo priznali.

z Društveni poučno-zabavni večer priredi „Slovensko delavsko podporno društvo v Celju“ v soboto 19. t. m. v društvenih prostorih (Graben 7). Člane in prijatelje društva že danes opozarjamo!

z Schönerer proti — Celjanom. Aistrich je priobčil v „Unterst. Volkszeit.“ sledeče pismo vsenemškega vodje Schönererja, da bi celjskim renegatom dokazal, kako mislijo piemensko čisti Nemci o njegovi pravdi proti Woschnaggu: Častiti gosp. Aistrich! V Vošnjakovi zadevi se Vam moram zahvaliti za to, da ste v zavesti svoje narodne dolžnosti odkrili javno resnico. Z vsenemškimi pozdravi Vaš Schönerer. — No, kaj bo pa rekla sedaj „vahtarica“ in pa celjska renegatska klika, ki hoče tudi biti vsenemška?

z Za Ciril - Metodovo družbo so nabrali na veselici postiljoni na maškeradi celjskega „Sokola“ 4'80 K. — Vesela lovska družba v Vojniku je nabrala dne 3. februarja za Ciril in Metoda 20 K. Prisrčna hvala!

z Telov. društvo „Celjski Sokol“ priredi danes na pustni torek v vseh prostorih „Sokolskega doma“ plesni venček, pri katerem sodeluje polnoštev. Celjska nar. godba. Začetek ob 8. uri. Vstopnina 1 K. Opozarjamo slovensko občinstvo v Celju in okolici ponovno na to prireditve „Celjskega Sokola“ in pričakujemo, da v taki meri pokaže svojo naklonjenost napram „Sokolu“ kakor se je to zgodilo baš pri nedeljski maškaradi. Maske dobro došle!

z Konj je vgriznil včeraj opoldne blizu Podgorškovega ribnika gđ. Veroniko Žunk v levo ramo. Poškodba je lahka. Konj je stal z vozom na cesti brez vsakega nadzorstva.

z Nakup žrebcev. Poljedelsko ministerstvo bo nakupovalo žrebce. Lastniki jih naj ponudijo najkasneje do konca aprila ministerstvu; treba je navesti starost, rod, velikost, barvo, ceno in kraj, kjer se more žrebca ogledati.

z Nevaren policijski pes. Na Tržaški cesti v Mariboru je ugriznil — policijski pes 10 letnega Antona Vrčka. Fanta so morali odpeljati na rešilno postajo. Lepa slika mariborskih razmer!

z Gremijalna bolniška blagajna v Ptuj je sklenila zvišati užitek bolniške podpore od 20 na 40 tednov. To je prvi slučaj na Štajerskem, da kaka bolniška blagajna tako pomaga svojim članom.

Bog jim daj dobro! Ali nič ne veš? Kje pa si letos?“

Nisem utegnil odgovarjati, kajti ko sem slišal „o ne! ... pokopali ...“, nisem slišal ničesar več. Podal sem ji roko.

„Lahko noč!“ — — — — — in hitim.

Donelo mi je po glavi „v soboto“ ... „smo jih že pokopali“ ... In meni niso ničesar naznanili! Danes je torek, v ponedeljek sem se odpeljal, — morda se je zamudila kje brzojavka. Danes je torek, očeta ni več, niti mrtvega ne najdem več! Oh, čemu sem se vozil? Sobota, nedelja, ponedeljek, torek. — ni mogoče, očeta ne bo več doma. In zdaj sem tukaj! Zakaj mi niso pravočasno pisali, me obvestili? Ali me niso hoteli razžalostiti? Ali me smatrajo za otroka, kateremu se naj nesreča zamolči, prikrije? ... Niso mi naznanili smrti, pisali so mi samo, da oče živi, da mu je bolje, .. morda zato, da bi me polagoma sprijaznili z mislijo na zgubo. . .

Dobro uro hoda je od Ptuja do doma. Meni ni treba več kot tri četrt. Bajonet si povestim krog vratu, odpnem široko plašč in bluzo in hitim. . .

Kaj je pravzaprav deklina na postaji govorila?

Kdo je to dekle?

Zdi se mi — kaj je že rekla? „Na veliko soboto?“ Da, tako mi doni njen glas v ušesu. — Res se mi zdi, da je rekla „veliko“, soboto. Toda ne! Gotovo se motim! Kdaj je že minila velika sobota! Deklina ni rekla „velika“, bilo bi ne-

smiselno, — moja fantazija je bolna ... boli jo zguba ... Velika sobota je bila vendar že pred šestimi tedni. Samo „v soboto“ je rekla.

Kdo je to dekle?

Vse je tiho. Žive duše ne srečam nikjer na poti skozi tri vasi. Da, srečal sem, videl sem skupino fantov, stoječih ob plotu pod hruško, toda hitel sem mimo njih. Zapazili so menda svetle gumbe, slišali ropotanje orožja .. gotovo je orožnik .. pst!

Tri hiše smo imeli na spodnjem koncu vasi. Brat Alojzij je oskrboval kmetijo onstran ceste, tostran je ležalo dvorišče brata Franca, oče in mati pa sta živela v lastni novi hišici kakih 20 korakov od Frančevega hrama.

Po pešpoti sem pridiral. Čez plot se švignem na domače dvorišče.

Pozdravljam te draga zemlja!

V oknih materine hiše vidim luč, pri Francu in Alojziju pa je tema. Gotovo so zbrani vsi domačini pri materi — vdovi, da molijo skupaj, ali pa morda slavijo sedmino očetu na čast!

Tiho je kroginkrog.

Pogledam skozi okno in postojim. Oko ne razločuje ničesar skozi navlekle šipe, pač pa slišim glasove tujih ljudi. Kdo govori?

Naj bo kar hoče!

Stopim v hodnik, potrkam in odprem vrata, čez roko bajonet, v drugi pa čepico — —

Deset ljudi sedi krog mize, peči in na mojem starem divanu.

„Hvaljen Bog!“

... Na postelji nekdo leži ...!

„Joj, Pavel je!“ zakliče Frančeva žena Mica, ki sedi pri peči najbliže vrat. Tri štiri trenutke obsede vsi kakor če bi strela udarila blizu njih — nihče ne izpregovori. In jaz da naj govorim, jaz jih naj pozdravljam?

Na postelji nekdo leži, se gane in vpraša z rahlim glasom:

„Kdo je?“

Še en trenutek gledam in vržem bajonet in čepico pod klop.

Oče še živi!

Nikdar vam tega ne opišem, nikdar ne ..

Nihče izmed ljudi se ne gane. Mati vstaja z divana:

„Oče! Pavel je prišel.“

„Pavel?“

Odprl je močno oči — bil je strašno truden — dvignil prsi in glavo — ne opišem vam tega — — — — —

Ne vem več kako so me pozdravili domačini, toda lahko mi je bilo v prsih, ker sem bil doma. Ravno prej je baje jel oče umirati ... ni še baje deset minut, ko je rekel: „Ljudje molite, konec!“ Govoril je o Pavlu, ki ga ni. Kdaj bo se pripeljal? — Jutri zaran bi mi imel poslati Anton v Krakov brzojavko, naj pridem domu, če morem ..

Nisem še izpregovoril ničesar razen pozdrava „Hvaljen Bog!“ Pregloboko sem se bil na poti vžil v misel, da nimamo več očeta, sedaj pa še oče živi ...

Dalje sledi.

z **Zli duh alkohol.** V Vordernbergu na Zg. Štajerskem si je rudar Konrad Leis v pijanosti prerezal vrat in je vsled težke rane nekaj ur pozneje umrl.

d **„Štajerc“ v nemških listih.** Vsak otrok v Ptujju ve, da je „Štajerc“ urednik Linhart tudi dopisnik „Marb. Ztg.“ in „Grazer Tagblatt“. In „Štajerc“ je nad vse srečen, ako omenjena lista ponatisneta njegove čenčarije in laži. Tako je moral zadnjič „Graz. Tagbl.“ prinesiti od gosp. notarja Hudovernika v Ljubljani popravek, da je vse, kar sta prinesla „Štajerc“ in „Gr. Tagbl.“ o njegovem bivanju na Slatini, od konca do kraja zlagano. Značilno pa je tudi, da je „Štajerc“ v zvezi z „Gr. Tagbl.“, z listom, ki bi najraje vse „Slovence“ na kislj juhi pojedel in pa z znano „Marb. Ztg.“, ki imenuje Slovence „windische Mördergrube“. Da, da, gliha vkup štriha!

z **Čez tisoč porok** se je izvršilo včeraj v 76 farnih cerkvah na Dunaju. Največ porok je bilo v okrajih, koder je veliko delavstva. Vrh tega se je vršilo 230 srebrnih in več zlatih porok.

z **Zaradi žaljenja pokojne cesarice** je bil v Gradcu včeraj kovač Brumetz, ki je že 23 krat predkaznovan, obsojen na 13 mesecev ječe.

z **Od Sv. Barbare v Halozah,** 6. februarja. Sinočnja prireditel domačega učiteljstva je zopet jasno pokazala, kako priljubljeni so naši vzgojitelji v zlic vsemu sovraštvu klerikalcev in nemškutarjev. Dasi je bilo vreme tako slabo, da bi človek res kmalu ne stiral psa izpod strehe, so se napolnile vendar vse sobe Korenjakove domačega in okoliškega občinstva. Goste smo imeli iz Leskovca, Višnice, Lepoglave, da celo iz Varaždina in Maribora. Iskrena hvala vsem! Kakor rečeno, so bili Korenjakovi prostori prenapolnjeni, a pri gledališki predstavi — vršila se je za šolsko kuhinjo — smo vendar pogrešali še precej naših, ki so se z bali slabega pota. Naj bodo prihodnjič tem za vzgled gostje iz Lepoglave, ki so potrebovali v snegu 7 ur!

z **Iz Ormoža.** Dne 30. januarja so imele tukajšnje vsenemške podružnice „Südmarke“ ter „Schulvereine“ svoje občne zборе. Med novoizvoljenimi odborniki teh podružnic najdemo gospoda Mathiasa Weseliča, slikarja in trgovca s steklom, gospo Ido Martinz, soprogo trgovca, g. Krebsa, kolarja ter g. M. Bauerja, gostilničarja. Ali se s tem gospodje hočejo nam prikupiti?

z **Grozna nesreča** se je pripetila dne 4. t. m. popoldne na vuzeniški postaji. Tovorni vlak št. 84 se je namreč premikal proti skladišču in je po naključju zadel v hrbet sprevoznika Schinderinga. Ta je padel pod kolesa in se pri tem smrtno ranil. Sicer je takoj prihitel zdravnik in ga za silo obvezal ter dal s prvim vlakom prepeljati v celovško bolnišnico, pa vsaka pomoč je bila zaman. Ubožček je še tisti večer umrl.

z **Iz Studencev pri Mariboru.** Javna „Slovenska čitalnica“ v Studencih je že odprta na okrajni cesti št. 17 (v hiši družbe sv. Cirila in Metoda). Bralno in pevsko društvo „Maribor“ čegar last je čitalnica, je s precejšnjimi žrtvami opremilo čitalnico s pohištvo in raznimi potrebščinami ter poskrbelo, da bodo imeli čitatelji vse možne ugodnosti. Razporejenih je 13 slovenskih listov in mesečnikov in eden nemški dnevnik. Po potrebi bo še število časopisov še dopolnilo. — V čitalnici se bodo vršili pogostoma zabavni in poučni sestanki in sicer po možnosti vsako drugo soboto ob osmih zvečer. Čitalnica je odprta vsak dan od pol 8. zaran do 9. ure zvečer in sicer vsakomur brez ozira na mišljenje in spol.

z **Iz Maribora.** V preteklem letu se je nabralo v Narodnem domu po vinarjih v pušici družbe sv. Cirila in Metoda 837 K 30 v, v pušici za „Sokolski dom“ 340 K 46 v, v pušici „Ljudske knjižnice“ 185 K 82 v, skupaj torej 1363 K 58 v. Razen tega se je nabralo narodnega davka za družbo 335 K.

v **No torej!** „Straža“ piše v svojem včerajšnjem uvodniku: „Mi naj pomagamo naložiti našemu ljudstvu, ki že tako ječi pod neznosnimi bremenami, novih davkov, da bi zopet lahko razsipali deželni denar med svoje volilce?“ Vidite, gospodje, tako je prav! Nemški večini se ne sme pomagati iz njenih zadreg — zato bi bila morala slovenska manjšina po tem odobravanju vrednem parlamentarnem principu glasovati tudi proti novim bremenom na naše hmeljarje. — V ostalem pravi „Straža“, da klerikalni poslanci ne bodo popustili proti Nemcem.

u **Pisava krajinskih lastnih imen.** Veliko zmešnjavo v tem oziru hoče končati dr. (odslej Dr.) Tominšek s sledečimi predlogi: 1. Če obstoji krajinsko ime iz več besed, se piše vsaka beseda posebej (torej ne Staritr, Gornjigrad itd.) in vsaka z veliko začetnico. Torej: Novo Mesto, Gornji Grad, Zagorjeva Dolina, Solčavske Planine, Slovenske Gorice, Št. Ilj v Sl. Goricah, Sv. Juri ob Juž. Žel., Sv. Peter pod Sv. Gorami itd. Znano je, da je Sv. Juri kraj, sv. Juri pa svetnik. 2. Tudi iz takih imen izpeljani pridevniki se pišejo veliko, torej Slovenski jezik, Ljubljansko prebivalstvo, Kranjska klobasa itd. Graška cesta je vsaka cesta v Gradcu, Graška Cesta pa je le ena določena cesta na pr. v Celju. — Prva točka utegne obveljati, ne pa druga.

u **Zahvala.** Podpisano šolsko vodstvo se v imenu šolske mladine najiskrenejše zahvaljuje vsem tistim, ki so vsak po svoje pripomogli, da se je pri tukajšnji šoli osnovala prekoristna in prepotrebna šolska kuhinja. Zlasti pa se izreče zahvala predstojniku tuk. pol. ekspositure g. dr. Hohlu in njegovej mil. gospej za njihovo v vsakem oziru tako uspešno in požrtvovalno pripomoč pri ustanovitvi in vzdrževanju šol. kuhinje. Sedaj dobiva poprek po 100 otrok na dan prav dobro in okusno prirejena jedila. Sčasoma pa se jih bode gotovo še več oglasilo. Zato pa bodi naša šolska kuhinja vsem mladim ljubom kar najtopleje priporočena in naj vsak to tako človekoljubno napravo tudi v prihodnje po svojih močeh podpira in pospešuje. — Šol. vodstvo Mozirje dne 6. februarja 1910. Fr. Praprotnik.

Dnevna kronika.

d **Muslimanska samostalna stranka** se je ustanovila v Bosni. Glavni kontingent nove stranke je dala prejšnja muslimanska napredna stranka, ki se je politično čutila hrvatsko-narodno. Ker pa muslimani malo ali nič ne dajo na narodna čustva, ampak vse na islamstvo, se napredna stranka ni mogla živeti. Nova samostalna stranka ima v svojem programu kot prvo točko, da izključuje vsako „nacionalno obilježje“ in da se stavi na stališče obrambe „čisto islamskih interesov“. Adijo naprednjaštvo!

v **Björnson umira.** Iz Kristjanije poročajo včeraj, da je začel Björnson umirati. Diha čimdalje težje, zavest mu je popolnoma zginila in telo je popolnoma mrtvo. Vojna ladija „Nordenskjöld“ je v luki pripravljena za odhod, kakor hitro javijo Björnsonovo smrt, da se pelje v Havre po truplo velikega pesnika, ako bi sorodniki ne želeli, da se prepelje mrlj po kopnem na Norveško.

v **Grozilna pisma rumunskim ministrom.** Pri hišnih preiskavah, katere je napravila policija v Craiovi, so zasačili pisatelja grozljivih pisem rumunskim ministrom v osebi delavca Poteska. Branil se je silno proti aretaciji in izjavil, da če tudi njega zapro, vendar ministri ne bodo dolgo živeli.

v **Veleizdajalci na Južnem Tirolskem.** Ker je preiskava proti štirinajstim osebam iz Tridenta, ki so obdolžene veleizdajstva in pa bančnih goljufij, sedaj končana, prepeljejo jutri vseh 14 obtožencev na Dunaj, kjer se vrši začetkom marca proti njim obravnava.

v **S turško-črnogorske meje.** Črnogorci so obstreljavali turško stražnico blizu Berane. Jeden turški vojak je ubit, eden ranjen — Podrobnosti manjkajo.

v **Nazadovanje pri varenju piva na Nižjem Avstrijskem.** 15 pivovaren na Dunaju in v okolici je zvarilo l. 1909 3.018.018 hl piva, to je za več ko 300 tisoč hl manj ko l. 1908. Poznalo se bo to pri dividendah raznih pivovaren, še bolj pa pri državnih, deželnih in občinskih davkih na pivo. Nazadovanje konzuma pri pivu je vsekakor za to deželo, kjer je toliko mest in industrije, vredno pozornosti. Vočigled tem dejstvom je umevno, zakaj dežela noče zvišati doklad na pivo.

v **Zanimiva prirodna prikazen.** 4. febr. je začelo v kraju Magellu blizu Florence naenkrat deževati kamenje. Nebo je bilo oblačno in je kazalo na dež. Za nekaj sekund so bile ceste, polja in vinogradi pokriti s kamenjem. Škoda po vinogradih in sadnih vrtovih je ogromna. Hitro po tem čudnem dežju so se oblaki raztrgali in ljudje so videli sijajno repatico. Ljudstvo se je silno sprestrašilo. Preiskovanje kamenja je pokazalo, da so to bili meteoriti.

Druge slovenske dežele.

d **Odborova seja „Matice Slovenske“** dne 4. febr. 1910. Predsednik poroča, da so v smislu sklepa zadnje odborove seje razpisane častne nagrade za leposlovne spise. Od „Kluba naprednih akademikov v Celju“ je Matica za svojo knjižnico prejele več starih slovenskih in hrvatskih knjig; v svrhu izpopolnitve knjižnice hoče Matica v zvezo stopiti s slovenskimi listi, ki dobivajo slo-

venske časopise v zameno. „Društvo zdravnikov na Kranjskem“ se prepuste društveni prostori za seje. — Umetniški odsek je zboroval dne 5. jul., 25. okt. in 6. dec. ter razpravljal 1. o umetniški topografiji slov. dežel, 2. o izdaji umetniškega „Kola“, 3. o načrtu za nabiranje umetnin narodne obrazovalne umetnosti. Radi umetniške topografije je Matica stopila v zvezo z g. dr. Stegenskom v Mariboru, z „Društvom za kršč. umetnost v Ljubljani“ in s „Centralno komisijo“ (za čuvanje umetnin) na Dunaju; dasi si je Matica za „Umetn. topogr.“ napravila že načrt, je vendar odstopila od tega svojega načrta, uverjena, da bo „Društvo za kršč. umetnost“, ki se že dolgo bavi s to mislijo, izvršilo svoj projekt in po vzorcu Centralne komisije izdalo „Umetn. topogr.“ V narodni obrazovalni umetnosti vidi Matica baš tako važno stran narodopisja kakor v nar. pesmih; zato je „Rudolfinu“ v Ljubljani in „Zgodov. društvu“ v Mariboru dala spodbudo, načrtoma zbirati umetnine narodne obrazovalne umetnosti; ravnateljstvo „Rudolfina“ se je odzvalo z jako laskavim dopisom. Načeloma se sklene, da Matica izda umetniško „Kolo“; ta sklep se izvrši, ko bodo denarna sredstva za tako drago podjetje na razpolago. Umetniki sami določijo, katere umetnine se naj reproducirajo v „Kolu“, vendar si Matica pridržuje pravico, odkloniti to ali ono sliko. V spomin stoletnice St. Vraza, prvega jugoslovanskega književnika, ki je živel le za umetnost in znanost, priredi Matica svečano Akademijo. — Odda se tisk Vošnjakove knjige „Ustava in uprava ilirskih dežel“. Za leto 1910. se izda „Letopis“. Priobči se spis o srbskem prosvetitelju Dos. Obradoviću, ki je umrl l. 1811. Mencingerjevim „Izbranim spisom“ bo urednik dr. Tominšek, izdaji starejših pesnikov pa dr. Ilešič. Pri izdajanju slovanskih slovnice za Slovence je najvažnejša stvar metoda. V novo ustanovljeni „Znanstveni odsek“ se izvolijo dr. Gruđen, dr. Ilešič, dr. Mohorič, ing. Turk in dr. Šlebingar; posvetovati se mu bo poleg drugega v kratkem o „Jugoslovanski enciklopediji“ (o enciklopediji jugoslovanskega sveta), ki jo snuje „Jugoslavenska Akademija znanosti i umjetnosti v Zagrebu“. S tehničkim slovarjem bo spojitelj poštno-brzojavno terminologijo, ki smo jo prejeli, in zdravniško terminologijo. — Dohodkov je imea Matica v l. 1909. 22.076'50 K, stroškov pa 23.456 kron 74 v.; deficit se je zmanjšal. — Knjige za l. 1909 je še dobiti.

d **Glavna skupščina „Matice Slovenske“** bo v ponedeljek dne 21. marca 1910. Predloge, ki naj bi na tej skupščini prišli v razgovor, je po § 4 b društvenih pravil vsaj 14 dni pred glavno skupščino prijaviti odboru. Dr. Ilešič, predsednik.

o **Starl „Iontovž“ v Ljubljani** se glasom sklepa deželnozborske večine podere. Centralna komisija za ohranitev zgodovinskih spomenikov na Dunaju ga je sicer hoteli rešiti in je posredovala, a zaman. Mar je klerikalcem zgodovinskih spomenikov!

d **V Borovljah** je umrl puškar in posestnik Valentin Rasser, star 58 let.

d **Ustrelil se je v Trstu** vojak c. i. kr. mornarice Marko Kešić, ker je zaigral 70 K, ki so mu jih poslali starši, da bi jim nakupil nekaj reči. Kešić je dobro opisan. Zaprl so nekega Vladića iz Siska, o katerem se sumi, da je Kešića pri igri ogoljufal.

d **Poročil se je v Trstu** minulo soboto koncipist v fin. ministerstvu dr. Vladimir Pertot (iz znane narodne rodbine) z gospico Marijo Mandičevo, hčerko zdravnika dr. Fr. Mandića.

d **Poroči se mestni nadinženir g. Matko Prelovšek** v Ljubljani z gđco Jelisavo Kubanji.

d **V Ljubljani** še vedno vojaki 27. pešpolka napadajo mirne slovenske pasante — celo z bodeli in jih psujejo za „windische Hunde“.

d **Tržaška podružnica „Lega nazionale“** je imela 6. t. m. občni zbor. Ima že 10.000 članov in izkazuje letnih dohodkov 117.000 K.

d **Deželnosodni svetnik dr. Boschek** v Ljubljani je šel — radi nervoznosti na večmesečni dopust.

d **O sijajnih uspehih škofove gimnazije** v Št. Vidu pri Ljubljani priča dejstvo, da sta dva dijaka, ki sta z dobrim uspehom absolvirala na tej gimnaziji IV. razred in prestopila nato v V. razred na neki ljubljanski gimnaziji, morala iti nazaj v IV. razred, ker vsled neznanja nista mogla slediti pouku. A še v IV. razredu jima gre silno slabo. In tak zavod ima pravico javnosti!

v **Žrtev protislovanskega sistema.** V Trstu je služboval ckr. poštni tajnik Slovenec dr. Slejko. Zadnje mesece je bilo na njem opazati vidno hiranje, znamenja skrajne nervoznosti. Tožil je, da mu mečejo pri direkciji polena pod noge. Pred meseci so ga odstavili kot višjega komisarja in vodjo oddelka ter namesto njega nastavili — Laha

Pojanija. Vsled teh šikan se mu je omračil um in v soboto zvečer si je v tem stanju prerezal vrat.

V bolnišnici v Kandiji pri Novem Mestu je umrl duhovni svetovalec, vpokojeni župnik fare Toplice na Dolenjskem Janez Podboj. „Slovenec“ ga slavi kot vnetega klerikalnega organizatorja in vrlega svojega dopisnika.

v Zlati križec s krono je podelil cesar dušebrižniku Francu Tomsigu v moški kaznilnici v Gradiški.

Po svetu.

a Nauki vojaškega škofa Belopotockega. Vojaški škof dr. Koloman Belopotocki je izdal postni pastirski list za vojake, v katerem razlaga, da mu je nad vse priprava za vojsko in da se zato vojaki ne smejo pritoževati zoper slabo ravnanje bodisi pri predpostavljanih po časopisih ali potom poslanecev v javnosti. Torej: v imenu vere naj predpostavljani mučijo in trpinčijo vojake kakor hočejo, vojaki morajo vse pretrpeti in se nič pritoževati! Prezvisevni nauki vojaškega škofa bodo kajpada našli primeren odmev v srcih avstrijskih vojakov.

a Menelik. Pred par dnevi zopet razširjene vesti o smrti Menelika so izmišljene.

a Zoper sedanji način velikih vojaških vaj namerava prestolonaslednik izdati poseben spis. Posebno bo nastopil proti operativnim pogreškom glede razdalje bojnega polja, pri razdelbi kolon in proti sedajnemu načinu kavalerijskega patroliranja.

a 30.000 mark je poneveril v Londonu znani angleški kritik Caron-Martin pri kraljevski družbi britskih umetnikov, pri kateri je bil tajnik. Zaprl so ga.

a Spomenik Bleriotu. Na mestu, kjer je Bleriot pri svojem letu čez Rokav sedel na angleško zemljo, mu postavi klub angleških aeronautov spomenik.

a Usodepolna zamena. Neki tapetar v Bremen se je hotel 5. t. m. poročiti. 4. t. m. je šel k nekemu slovitemu zdravniku, da bi ga operiral na bezgavkah. Zdravnikova pomočnica, ki ji je zdravnik ukazal napolniti injekcijsko brizgalko z neko tekočino, je steklenico s pravo tekočino zamenjala s steklenico, v kateri je bil strup. Ko je zdravnik injekcijo zvršil, je začel bolnik se tresti po vsem telesu in je v par minutah umrl. Pri sekciji trupla se je izkazalo močno krvno zastrupljenje. Zdravnikovo pomočnico so zaprli.

a Velike tatvine zlata so zasledili že pred leti v državnem zlatokopu Borperak. Te dni pa je prišel k nekemu juvelirju v Pešti nekdo po silno nizki ceni ponujat zlata. Juvelir je navidezno sklepal kupčijo, a obvestil med tem policijo, ki je poslala 2 detektiva, katera je neznanca aretirala. Pri zaslišanju se je dognalo, da je bil kantiner berporakskega zlatokopa, ki je od delavcev kupoval ukradeno zlato po 96 K kilogram.

a Kdo so morilci Steinhelovi? Iz Londona poročajo, da prebiva sedaj tam madame Steinhel in piše memoarje. Svojemu zaupniku je zadržila, da bodo pravi morilci v kratkem času v ječi. Baje so bili povod umoru politični motivi. Morilci so iskali politične dokumente.

a Dolgovi princa Jurija. Ministerski svet je sklenil plačati dolgove princa Jurija v znesku 200.000 frankov in mu dati še neko svoto na razpolago.

v Dogodbe petletnega otroka. Jožef grof Gizycki, bivši huzarski častnik, je po postal ruski državljani, ko je po nekem sorodniku podedoval na Ruskem velika posestva. Na potovanju po Ameriki se je spoznal in poročil z bogato Miss Paterson v Chicago. To je bilo l. 1904. Čez tri leta pa sta se resno sprla, in grofica je moža zapustila, a vzela s seboj tudi triletno hčerkico. Šla je čez Pariz v London, kjer je hčerkico pri neki šivilji skrila. A mož ji je z detektivji sledil in hčerkico vzel ter odpeljal na Dunaj, za njim je prišla tudi grofica, ki je najela celo vrsto odvetnikov in detektivov. Grof Gizycki je slednjič privolil, da se sme grofica sestati s hčerkico v neki vili. A grof je izvedel, da ima grofica že vse pripravljeno, da bi dete zopet ugrabila in odpeljala, zato je otroka odpeljal. Kmalu na to pa je izvedel, da je uveden proti njemu na ukaz ruskega carja proces zaradi veleizdaje, češ da je dal otroka pod varstvo avstrijskih zakonov. Peljal se je v Petrograd in zvedel pri grofu Budbergu, da mu je car ukazal, da mora otroka takoj izročiti materi. Gizycki je je takoj storil; a kose je zopet vrnil v Petrograd, to izvedel, da car o celi zadevi ni nič vedel in da se je njegovo ime le zlorabljalo. Car je odredil strogo preiskavo.

a Iz ljubosumnosti je v Barmbecku 50 letni kiper Tiekbohm ustrelil svojo 42 letno ljubico Oberthier, s katero je ljubimkoval 7 let. Nato je ustrelil še sebe. Predpustni čas!

Obrambni vestnik.

d Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca januarja 1910. l. sledeči promet: Prejemki: Redni prejemki: Prispevki nabiralnikov 1.805'97 K; Prispevki podružnic: Kranjska 2325 K 80 v, Štajerska 1396 K 28 v, Koroška — K, Primorska 931 K; skupaj 4.653 K 8 vin. Razni prispevki t. j. darila, skupila za družb. blago itd. 10.144 K 88 v; skupaj 16.603 K 93 vin. Izredni prejemki: Prispevki za obrambni sklad 4605 K 24 vin. Skupaj 21.209 K 17 v. — Izdatki: Redni izdatki: plače, podpore, poravnane raznih računov itd. 12.440 K 14 v. Izredni izdatki: plodonosna naložitev: volila: g. Dekleva na glavnicu 1000 K, prispevkov obrambnega sklada v času od 31. dec. 1909 do incl. 25. januarja 1910 3573 K 23 vin. Skupaj 17.013 K 37 v. — Prejemki 21.209 K 17 vin., izdatki 17.013 K 37 vin., torej prebitek 4.195 K 80 vin.

Književnost in umetnost.

z Slovenska Matica je letos izdala sledeče knjige: 1. Bleiweisov Zbornik, 2. Koroška, I. del, 3. Strekelj, Narodne pesmi, 13. snopič, 4. Zabavna knjižnica, XXI. zv. 5. Onjegin, prevod iz ruščine, 6. Stanko Vraz, 7. Knezova knjižnica, XVI. zvez, Knjigotržna cena vseh teh knjig znaša 17'40 K. udje jih dobijo za 4 K. Slovenci, pristopajmo Matici! Ocenio teh knjig prinesemo o priliki.

z Cankar je ravnokar izdal dramo „Hlapci“ ki jo ljubljanska cenzura noče pripustiti na oder. Klerikalci že vedo zakaj. Zato pišejo, da drama ni nič vredna, kličejo celo rajnega Kopitarja na pomoč in hujskajo učiteljstvo, češ, mi klerikalci smo tvoji zaščitniki, le hereinspaziert. Podla komedija!

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Deželni zbor — odgođen.

a Gradec, 8. febr. Deželni zbor je z najvišjim sklepom odgođen.

a Gradec, 8. febr. Namestnik grof Clary je naznanil še pred začetkom dnevnega reda, da je deželni zbor odgođen. Slovenski poslanci so živahno ploskali. Med Nemci je vladala grobna tišina.

Češki deželni zbor — odgođen.

a Praga, 8. febr. V današnji seji so se čitale interpelacije nemških poslancev naprej. Koncem seje se je prečitala izjava čeških deželnoz. poslancev, na kar je princ z Lobkovic zaključil sejo.

a Praga, 8. febr. Češki deželni zbor je z najvišjim sklepom odgođen.

Homatije na Balkanu.

a Petrograd, 8. febr. Minister za zunanje zadeve Izvoljski je izjavil, da na Balkanu ni prav nobene nevarnosti za kako vojno.

a Berlin, 8. febr. „Vossische Zeit.“ poroča iz Aten: Kako resno je mislila vojaška zveza na sklicanje velike narodne skupščine, kaže sledeča zadeva, katere niso smeli priobčiti tukajšnji časniki, ki je pa bila navzlic temu znana vsem političnim in diplomatičnim krogom. Vojaška zveza je odobrila od Venizelosa stavljeni predlog, v katerem se je reklo, da mora kralj takoj odstopiti, ako ne skliče narodne skupščine. Kralja Jurja bi se ravno tako interniralo kakor sultana Abdula Hamida, in sicer v onem delu kraljevega gradu, ki je še ostal po požaru. Za kralja bi bil proglašen najstarejši sin prestolonaslednikov, za regentinjo pa prestolonaslednica. Da bi se zabranilo posredovanje inozemstva, bi se izplačevala kralju cela civilna lista kakor doslej.

Umorjen ruski tajni policist.

v Berlin, 8. febr. „Lokalanzeiger“ poroča iz Čenstohova, da je včeraj 9 neznanih mož napadlo ruskega tajnega političnega agenta Stravinskega in ga ustrelilo.

Švedski kralj bolan.

v Štokholm, 8 febr. Švedski kralj Gustav je dobil včeraj koliko. Opolnoči so ga operirali. Kralj je operacijo srečno preстал.

Audijenca grofa Khuena.

v Dunaj, 8. febr. Današnji audijenci grofa Khuena pripisujejo valiko važnost. Na temelju cesarjevih naročil bode namreč Khuen pričel sedaj z energičnim delom za ustanovitev nove vladne večine na Ogrskem.

Preosnova ministerstva.

v Dunaj, 8. febr. V političnih krogih se govori z vso gotovostjo, da mislijo dunajski odločilni krogi na preosnovo ministerstva še le po Veliki noči.

Tržne cene.

7. februarja.

Dunaj: Iz inozemstva so došla medlejša poročila, kar je vplivalo tudi na tendenco tukajšnje žitne borze. Došlo je do malih kupčij; pšenica, rž in oves so bili za 5 v. cenejši.

Budimpešta. Svinjad: ovske stare, težke 152 do 153 v. mlade težke 158 do 160 vin., mlade, srednje 158 do 160 v, mlade, lahke 160—164 vin. Zaloga 21.444 komadov. Prignano 739 komadov, odgnano 308. Ostalo torej 22.675 komadov. Tendence trdna.

Budimpešta. Pšenica za april K 14'03 pšenica za maj K 13'74, pšenica za oktober K 11'79, rž za april 9'49, rž za oktober K 8'77, oves za april 7'48, oves za oktober K —, koruza za maj 6'61, ogrščica za avgust —. Pšenice se zmerno ponuja in kupuje. — Tendence trajna, promet neznaten, pšenica v efektivu 5—10 v. rž in oves 5 v cenejša. Ostalo mirno, termini medli. Vreme oblačno.

Sladkor. Trst. — Centrifugal Pilés prompt K 36⁵/₈ do K 37³/₈, za kasneje K 36⁵/₈ do K 37¹/₂. Tendence: lena.

Sladkor. Praga. Surovi sladkor prompt K 29'70, nova kampanja kron 25'60. — Tendence mirna. Vreme: dežuje.

Budimpešta: mast svinjska K 180'— namizna slanina 156'—.

Dunaj, goveji sejm. Plačevalo se je za stot žive teže: prima ogerski rejenci voli 76—82, galiski 80—86, memški 90—99 K. Tendence slaba. Prignanih je bilo 3137 glav.

Naprodaj

je dobro idoča gostilna na zelo prometnem kraju, ne daleč iz mesta. Pogoji prav ugodni. Kje, pove upravnistvo tega lista. 35 44

Trgovskega pomočnika

sprejme takoj tvrdka

97 3-1

And. Elsbacher v Laškem trgu

Sukna in modno blago za obleke

priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno

v Humpolcu na Češkem.

Vzorec franko.

96

Zvezna tiskarna

izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor: zavitke, a čune, vabila, lepake, letake itd.

Priporočamo našim gospodinjam pravi :FRANKOV: kavni pridatek iz zagrebške tovarne.